

Lief, ik wil dood

De **euthanasie** van je eigen man filmen is niet niks, toch waagde Rosemarie Blank zich eraan. 'Ik heb sentimentaliteiten vermeden.'

2Doc: Punt uit

► NPO 2, 22.55-0.25 UUR

'Ik stop met eten,' zegt Michael Hellgardt (1934-2018) aan het begin van de documentaire *Punt uit*. Hij wil sterven, en het liefst zo snel mogelijk. Dan richt hij zich op de camera en vraagt: 'Heb je het opgenomen?' De persoon achter de camera is filmmaker **Rosemarie Blank** (1939), de echtgenote van Hellgardt. Zij maakte dit indringende portret van een levensgenieter die al over het randje van de dood kijkt. Tachtiger Hellgardt lijdt aan hevige tinnitus – 'dat gejack in mijn hoofd, elke

dag opnieuw' – en zijn magere, knobbelige lichaam doet ook niet meer wat hij wil. Toch is het niet alleen ellende. We zien Hellgardt met volle teugen genieten van muziek, van een stukje citroentaart, van het strand. En hij wil nog één keer naar Italië, naar Berlijn én naar het Concertgebouworkest. De levenslust is duidelijk nog niet helemaal verdwenen, wat het kiezen voor de dood alleen maar moeilijker maakt. 'Het conflict bij het maken van deze film,' zegt Blank aan de telefoon, 'was dat ik filmmaker ben, dat vergt natuurlijk afstand, en tegelijkertijd partner. Toch is mijn oriëntatie in eerste instantie het materiaal. De camera hielp ook om een bepaalde afstand te houden tot de dagelijkse werkelijkheid.' 'Ik heb sentimentaliteiten vermeden,' zegt Blank. 'De film is ongenaakbaar, kaal. Sommige mensen storen zich daar misschien aan, maar ik wilde dat de film rauw was en daardoor

geloofwaardig. Dat vindt zijn weerslag in de vorm. De beelden zijn voor mij het belangrijkste. Van oorsprong ben ik beeldend kunstenaar en ik maakte dankbaar gebruik van het Hollandse licht en zijn sterke contrasten. Alleen de werkelijkheid registreren is voor mij niet interessant. De werkelijkheid moet je vertalen naar beelden en geluiden, naar poëzie.'

Voyeurisme ligt bij dit onderwerp natuurlijk op de loer, maar dankzij de zelfverzekerde rol van Michael Hellgardt is daarvan bij deze film toch geen sprake. Blank: 'Hij wilde zelf dat deze film gemaakt werd. Door zijn uitspraken voel je soms dat hij de regie in handen probeert te houden. Dat hij eigenlijk iemand anders probeert te zijn, en voorbij wil gaan aan zelfmedelijden door op een soort theatrale en soms humoristische manier te overdrijven. Waarom hij überhaupt gefilmd wilde worden, daar heb ik geen

Op naar

Het lijkt een ziekte uit een ver verleden, maar voor **tbc** is nog steeds geen (volledig werkend) vaccin. *Andere tijden* gaat op zoek naar parallellen met de corona-epidemie.

Andere tijden

► NPO 2, 22.20-22.55 UUR

ANDERE TIJDEN zocht naar een historische parallel om inzicht te krijgen in het verloop en mogelijke oplossingen voor de huidige coronacrisis. Regisseur **Matthijs Cats**: 'De geschiedenis leert ons niks, maar is wel een aardige spiegel waarin je kunt zien hoe in het verleden met een epidemie is omgegaan. COVID-19 is een infectieziekte, waar geen vaccin of medicijn voor is. Mensen gaan tegenwoordig vooral

duidelijk antwoord op. Misschien wilde hij nog samen iets doen. Uiteindelijk gaat de film ook niet zozeer over euthanasie, maar meer om het proces van een beslissing maken en afscheid nemen.' Hellgardt is begin 2018 vrijwillig uit het leven gestapt met de hulp van een arts. In een uitzending van *Doc Talks* op NPO 2 Extra spreekt Rosemarie Blank uitgebreid over de film en de laatste dagen van haar man.

DAAN SCHNEIDER

Praten over zelfdoding kan bij de landelijke hulplijn 113 Zelfmoordpreventie: telefoonnummer 0800-0113, of op de site: 113.nl.